2024/890

2024 3 19

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2024/890

2024 m. kovo 18 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį, 41 straipsnio 2 dalį, 42 straipsnio 4 dalį ir 30 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą, palaikant Komisijai,

kadangi:

(1) savo 2023 m. birželio 29–30 d. išvadose Europos Vadovų Taryba teigė, kad Sąjunga yra pasirengusi teikti tvarią karinę paramą Ukrainai tiek, kiek reikės, visų pirma, pasitelkdama ES karinę pagalbos misiją Ukrainai remti (toliau – EUMAM Ukraine) ir Europos taikos priemonę (toliau – Priemonė); tai yra dalis bendrų Sąjungos pastangų, kuriomis ji kartu su partneriais prisideda prie būsimų saugumo įsipareigojimų Ukrainai, kurie padės Ukrainai gintis ilguoju laikotarpiu;

(2) savo 2023 m. spalio 26–27 d. išvadose Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtino, kad toliau teiks karinę paramą Ukrainai, visų pirma, pasitelkdama Priemonę ir EUMAM Ukraine, taip pat pasitelkdama valstybių narių dvišalę pagalbą. Europos Vadovų Taryba pabrėžė valstybių narių pastangų svarbą ir artimiausio meto poreikį paspartinti karinės paramos Ukrainai teikimą siekiant padėti patenkinti jos neatidėliotinus karinius ir gynybos poreikius, įskaitant raketas ir šaudmenis, visų pirma, pagal vieno milijono artilerijos šaudmenų iniciatyvą, taip pat įskaitant oro erdvės gynybos sistemas jos žmonėms ir ypatingos svarbos bei energetikos infrastruktūrai apsaugoti. Ilgesniu laikotarpiu Sąjunga bei jos valstybės narės kartu su partneriais prisidės prie būsimų saugumo įsipareigojimų Ukrainai – tai padės Ukrainai gintis, pasipriešinti destabilizavimo pastangoms ir atgrasyti nuo agresijos veiksmų ateityje;

(3) savo 2023 m. gruodžio 14–15 d. išvadose Europos Vadovų Taryba reziumavo, kad Sąjunga bei jos valstybės narės toliau atsižvelgs į Ukrainos neatidėliotinus karinius ir gynybos poreikius. Visų pirma, Europos Vadovų Taryba pabrėžė laiku teikiamos, nuspėjamos ir tvarios karinės paramos Ukrainai svarbą, visų pirma, pasitelkiant Priemonę ir EUMAM Ukraine, taip pat pasitelkiant tiesioginę valstybių narių dvišalę pagalbą. Europos Vadovų Taryba paprašė Tarybos suintensyvinti darbą, susijusį su Priemonės reforma ir tolesniu jos finansavimo didinimu, remiantis Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu;

(4) savo 2024 m. vasario 1 d. išvadose Europos Vadovų Taryba apžvelgė Taryboje vykdomą darbą, susijusį su karine parama Ukrainai pagal Priemonę ir siūlomu jos bendros finansinės viršutinės ribos padidinimu. Europos Vadovų Taryba paprašė Tarybos ne vėliau kaip 2024 m. kovo mėn. pradžioje pasiekti susitarimą iš dalies pakeisti Tarybos sprendimą (BUSP) 2021/509 ([1]) remiantis vyriausiojo įgaliotinio pasiūlymu dėl pagalbos Ukrainai fondo ir siūlomomis pagrindinėmis sąlygomis, atsižvelgiant į valstybių narių pasiūlymus;

(5) todėl Priemonės finansinė viršutinė riba turėtų būti padidinta 5 000 mln. EUR (einamosiomis kainomis), kurie bus skirti nepertraukiamam Ukrainos karinių pajėgų poreikių tenkinimui teikiant paramą mirtinos ir nemirtinos karinės paramos bei mokymo teikimui (toliau – Specialioji suma);

(6) prieš priimant šį sprendimą, pagal Tarybos sprendimo (BUSP) 2021/509 9 straipsnį buvo pateiktos strateginės gairės dėl Specialiosios sumos. Sprendimo (BUSP) 2021/509 11 straipsniu įsteigtas Priemonės komitetas turi nuspręsti dėl Specialiosios sumos panaudojimo pagal to sprendimo 2 straipsnio 3 dalį ne vėliau kaip per vieną mėnesį po šio sprendimo priėmimo;

([1]) 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 (OL L 102, 2021 3 24, p. 14).

(7) įgyvendinant Priemonės viršutinės ribos padidinimą turėtų būti laikomasi 2024 metams sutartos mokėjimų viršutinės ribos ir tai turėtų būti daroma tokiu būdu, kuris nuosekliai derėtų su šio sprendimo 8–14 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais pagrindiniais elementais ir sąlygomis;

(8) karinė parama Ukrainai iš Specialiosios sumos turėtų būtų toliau teikiama atsižvelgiant į kintančius Ukrainos ginkluotųjų pajėgų poreikius, stengiantis sukurti kuo didesnę ES pridėtinę vertę bei papildant dvišales pastangas, ir ji turėtų būti teikiama laikantis struktūriškesnio, veiksmingesnio ir pragmatiškesnio požiūrio, besinaudojant padidėjusiais bendrais viešaisiais pirkimais iš Europos gynybos pramonės (ir Norvegijos);

(9) vykdant padidėjusius bendrus viešuosius pirkimus Ukrainos poreikiams patenkinti iš Specialiosios sumos turėtų būti atsižvelgiama, *inter alia*, į patirtį, įgytą įgyvendinant trikryptę šaudmenų iniciatyvą, įskaitant pasinaudojimo gerai veikiančiomis nacionalinėmis viešųjų pirkimų struktūromis ir esamomis preliminariosiomis sutartimis, pasitelkiant vadovaujančių šalių metodą ir Europos gynybos agentūrą (EGA), svarbą ir įskaitant reikiamus gynybos įrangos viešuosius pirkimus iš Europos gynybos pramonės ir Norvegijos, be kita ko iš mažųjų ir vidutinių įmonių, numatant lankstumo galimybes tiekimo grandinėse, kuriose gali dalyvauti veiklos vykdytojai, įsisteigę ar vykdantys gamybą už Sąjungos ar Norvegijos ribų. Būtinos nuostatos bus išdėstytos individualiose pagalbos priemonėse, skirtose bendriems viešiesiems pirkimams iš Europos gynybos pramonės (ir Norvegijos), atsižvelgiant į pajėgumų koalicijas pagal Ukrainos gynybos kontaktinę grupę (UDCG) ir laikantis Priemonės įgyvendinimo taisyklių. Turėtų būti skatinamos bendros viešųjų pirkimų iniciatyvos, kurios suburtų Europos ir Ukrainos gynybos pramonės partnerius, be kita ko, pasitelkiant bendrąsias įmones, atsižvelgiant į Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesus;

(10) valstybių narių kitokio tiekimo iš atsargų ar vykdant vienašalius ir bendrus rinkoje esančios įrangos pirkimus ir vienašalius viešuosius pirkimus išlaidų kompensavimas iš Specialiosios sumos turėtų būti apribotas po pereinamojo laikotarpio, Priemonės komitetui atlikus vertinimą ir atsižvelgiant į Ukrainos prioritetinius karinius poreikius, kai Specialioji suma bus beveik išnaudota. Toks tiekimas toliau bus tinkamas finansuoti iki datos, kurią pagal Tarybos sprendimų (BUSP) 2022/338 ([2]) ir (BUSP) 2022/339 ([3]) 2 straipsnio 4 dalį nustatys Taryba, atsižvelgdama į Ukrainos prioritetinius karinius poreikius. Pirmiau minėtu pereinamuoju laikotarpiu valstybių narių tiekimo vykdant bendrus viešuosius pirkimus, kurių sutartys sudarytos pajėgumų koalicijų pagal Ukrainos gynybos kontaktinės grupę (UDCG) sistemoje, atveju pirmenybė turėtų būti teikiama Europos gynybos pramonei (ir Norvegijai), kartu išimties tvarka suteikiant lankstumo tais atvejais, kai ji negali jų suteikti per Ukrainos poreikius atitinkantį laikotarpį, laikantis Priemonės įgyvendinimo taisyklių;

(11) karine parama iš Specialiosios sumos turėtų būti užtikrinta, kad modelis „mokyti ir aprūpinti“ bus toliau įgyvendinamas pasitelkiant EUMAM Ukraine, atsižvelgiant į kintančius Ukrainos ginkluotųjų pajėgų mokymo poreikius;

(12) įgyvendinant Specialiąją sumą turėtų būti patobulinta valdymo tvarka, *inter alia*, naudojant peržiūrėtą vertinimo metodiką, dėl kurios turės būti susitarta Priemonės komitete, valstybių narių tiekimo iš atsargų nuo 2024 m. kovo 18 d. atveju, nustatant fiksuotą kompensavimo normą ir pasinaudojant galimybe kompensuoti valstybės narės pagal Priemonę suteiktą nefinansinę paramą ([4]) iš jos tais pačiais metais mokėtinų įprastų finansinių įnašų, laikantis Priemonės įgyvendinimo taisyklių ir patikimo finansų valdymo principo. Vienai valstybei narei taikomas kompensavimas nedaro poveikio kitų valstybių narių įnašams ar Priemonės likvidumui;

([2]) 2022 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/338 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę dėl mirtinai jėgai panaudoti skirtos karinės įrangos ir platformų tiekimo Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms (OL L 60, 2022 2 28, p. 1).

([3]) 2022 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/339 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 61, 2022 2 28, p. 1).

([4]) Nefinansinė parama – materialinė parama, teikiama pagal Priemonės paramos priemones, pavyzdžiui, įranga ir (arba) techninė priežiūra, taisymas ir remontas.

(13) karinė parama bus teikiama visapusiškai atsižvelgiant į tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politiką, užtikrinant pagal Priemonę finansuojamos paramos skaidrumą bei atsekamumą ir atsižvelgiant į visų valstybių narių saugumo ir gynybos interesus;

(14) išimties tvarka, jei valstybė narė padarė oficialų pareiškimą pagal ES sutarties 31 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ir nepriėmė paramos priemonės, finansuotinos iš Specialiosios sumos, ta valstybė narė neturėtų prisidėti prie tos priemonės išlaidų padengimo. Vietoj to ta valstybė narė turėtų skirti papildomą sumą kitoms paramos priemonėms;

(15) remiantis Ukrainos poreikiais ir atsižvelgiant į Tarybos politines gaires, iki 2027 m. būtų galima numatyti atlikti tolesnius palyginamus metinius padidinimus;

(16) todėl Sprendimas (BUSP) 2021/509 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimas (BUSP) 2021/509 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Priemonės įgyvendinimui skirta finansinė viršutinė riba 2021–2027 m. laikotarpiu yra 17 040 000 000 EUR einamosiomis kainomis.“;

2) 7 3 straipsnio 10 dalis pakeičiama taip:

„10. Nuo 2024 m. kovo 18 d. papildomai paramai Ukrainai teikti skiriama 5 000 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis (toliau – Specialioji suma) laikantis I priede nustatytų metinių viršutinių ribų.

Komitetas turi nuspręsti dėl Specialiosios sumos naudojimo pagal 2 straipsnio 3 dalį ne vėliau kaip per vieną mėnesį po 2024 m. kovo 18 d.

Išimties tvarka ir nedarant poveikio 5 straipsnio 3 daliai, tais atvejais, kai valstybė narė paramos priemonės, finansuotinos iš Specialiosios sumos, atžvilgiu balsuojant susilaikė ir padarė oficialų pareiškimą pagal ES sutarties 31 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, ta valstybė narė neprisideda prie tos paramos priemonės išlaidų padengimo. Tokiu atveju ta valstybė narė skiria papildomą sumą kitoms paramos priemonėms. 26 straipsnio 7 dalies ir 27 straipsnio taikymo tokioms papildomoms sumoms tikslais tuose straipsniuose pateikiamos nuorodos į 5 straipsnio 3 dalį turi būti suprantamos kaip nuorodos į šią pastraipą.“;

3) I priedas pakeičiamas taip:

„*I PRIEDAS*

METINĖS FINANSINĖS VIRŠUTINĖS RIBOS

Metiniai asignavimai patvirtinami neviršijant toliau nurodytų sumų, nedarant poveikio 17 straipsnio 3 bei 3a dalims ir laikantis 73 straipsnio 2 bei 10 dalių:

mln. EUR einamosiomis kainomis

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
Einamosiomis kainomis	399	591	980	2 785	4 047	4 092	4 146“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2024 m. kovo 18 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES